

Wychoǳał we wtorek, szwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, plama ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem Rozmaitości siał na kwartał, dla odbieraających w samym Lwowie 4 sr. 48 kr., na pościecie lwowskim 5 sr. 18 kr., na woselch innych pościetach 5 sr. 36 kr., mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 wa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej łoże, niuje doniesienia urzędowe prywatne. Za umieszczenie, w Dodatku pisał się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 5 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery pisał się wedle tego, ile on swyczałny druk obrachowane miejsca są. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy

Wtorek

N° 127. 28. października 1845.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Znaczne dary dla włościan galicyjskich powodzią dotkniętych.
Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Smutny stan kraju;
Anglija: Uzbrajanie okrętów w portach. — Wznowienie towarzystwa oranżystów. — Obawa głodu w Irlandyi.
Francyja: Polemika dzienników o liście marszałka Bugeaud i ostattniej katastrofie w Afryce. — Odjazd marszałka Bugeaud do Algieru i usprawiedliwienie się jego. — Przygotowania do wyprawy morskiej do Afryki. — Rozporządzenie królewskie względem wzniesienia pomnika w Dzemma - Gazauat dla poległych wojowników. — W jaki sposób list marszałka Bugeaud dostał się do druku. — Emigranci z państwa papieżkiego mają być z Toskanii do Marsylii zawiezieni.
Belgija: Ważny projekt do skrócenia komunikacyi morskiej między Bruxelą a Londynem.
Nowiny.
Wiadomości handlowe i przemysłowe: Ze Lwowa. — Z Bochni. — Z Ołomuńca.
Dodatek nadzwyczajny: Doniesienie o czytelniku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. k. Podkomorzy i najwyższy Koniuszy konronny, właściciel Strusowa w obwodzie Tarnopolskim, Karol hr. Lanckoroński, ofiarował dla mieszkańców okolic powodzią dotkniętych, 500 zr. m. k.

Prezydyjum e. k. Rządu krajowego dopełnia miłej powinności, wynurzając wspaniałomyślnemu dawcy imieniem nieszczęśliwych najtkliwsze podziękowanie.

Od Prezydyjum e. k. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 23. października 1845.

Awit Wilkoszewski, właściciel dóbr Toporzysko w obwodzie Wadowickim, ofiarował

dla nieszczęśliwionych przez powódź roczny dochód z propinacyi toporzyskiej w ilości pięciuset zr. m. k., któryto czyn szlachetny z najgorętszą podzięką do publicznej wiadomości podaje się.

Od Prezydyjum e. k. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 23. października 1845.

Właściciel menażeryi pan Advinent, ofiarował czysty dochód z dnia 3go t. m. w ilości 58 zr. 37 kr. m. k. dla mieszkańców dotkniętych powodzią okolie.

Prezydyjum e. k. Rządu krajowego podaje ten czyn dla dobra ludzkości z wynurzeniem tkliwego podziękowania do publicznej wiadomości.

Od Prezydyjum e. k. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 25. października 1845.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Journal des Debats nadmienia o sprawach Hiszpanii, które od dwóch miesięcy w pozorną apatyję zapadły; patrzy on na tok rzeczy z uwagą, ale i z niejaką niespokojnością; utrzymuje, że Hiszpanija jeszcze jest daleką od normalnego stanu. Umysły są w wielkiem wzburzeniu; rozpaczliwe agitacyje burzą często spokojność publiczną; po gościńcach uganiają się uzbrojone, zbojeckie bandy; rząd chwytą się dowolnych środków, z których można wnosić, że ustawy i instytucyje nie nadają mu jeszcze dostatecznej mocy do utrzymania porządku i zaprowadzenia potrzebnych reform. Między dwoma ostatecznymi strońnictwami stoi ministeryjum Narvaeza zarówno zagrożone od monarchistów — którzy marzą o powrocie mniej więcej oświeconego despotyzmu i w duchowieństwie mają wsparcie — i od progresistów, którzy, zrzekając się tajnych zabiegów, jawnie gromadzą się pod swoje chorągwie i dążą najszcze-

gólniej do odzyskania znowu wpływu na muncypalności, które we wszelkich zmianach kraju rolę odgrywały, aby potem na najbliższych wyborach zwycięstwo odnieść. Prócz tych dwóch wielkich stronnictw, jest w Hiszpanii mnóstwo osobistych widoków, zawiedzionych nadziei, wygórowanych uroszczeń, które w ustawicznej agitacji knują spiski, i utrzymują ludność w niespokojności. Ministrowie zostają wprawdzie między sobą w zgodzie, i dla tego też szczęśliwie przebyli polityczne przesilenia ostatniego czasu, ale po za swój obręb okazują niedowierzanie i współzawodnictwo, co im nawet w szeregach ich stronnictw nie mało zaszkodziło. I tak przyszło do tego, że w dziennikach madyryckich nie ma rząd ani jednego organu, któryby stanowczo i we wszystkich kierunkach bronił jego polityki. Dzienniki moderadosów mają teraz tę własność, że się nie przyznawają do żadnego politycznego systemu, porzucają lekko-myślnie zasady konstytucyjnego rządu i przysparzają gabinetowi wielkie trudności, tak przez swoje upodobanie w niektórych ministrach, jako też przez nienawiść, którą jawnie przeciw drugim okazują. Szczególniejsze to położenie okaże się, jak sądzimy, także w Kortezach, a mianowicie przy roztrząsaniu kwestyi o finansach. Nieład w finansach był dotychczas zawsze najgłówniejszym źródłem wszelkich nieporządków i rewolucyj na tój półwyspie. Ministeryjum musiało pomyśleć o położeniu im końca, i po długim ociąganiu się zaprowadziło nareszcie powszechny system podatków, ale przeciw temu powstała wielka opozycja tak w kraju jak i w dziennikach.⁴

Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu dnia 17. października. Podług dziennika *Liverpol Times* we wszystkich wojennych portach królestwa zajmują się bardzo czynnie uzbrajaniem wojennych okrętów wszelkiego rodzaju, a nawet temi dniami wydała admiralicyja do różnych przez rząd zatrudnionych maszynowych fabryk okólnik, w którym oznajmia im, że z jak największą ścisłością nastawia będzie na dotrzymanie terminów odstawienia roboty. Z równą gorliwością zajmują się środkami obrony, owoż wszystkie te okoliczności, połączone z obrotami eskadr na morzu Południowem i na wodach wschodnio-indyjskiem zwracają na siebie powszechną uwagę.

Z Dublina donoszą: „Instytut Oranżystów ma powstać na nowo w Irlandyi i zatrzyma dawne swoje nazwisko; będzie miał spokrewnione towarzystwa, ale bez dewiz i znaków.“ Dzień-

nik *Globe* nadmienia o tém tak: „Mianowany komitet do ułożenia nowych statutów dla towarzystwa Oranżystów, zasięgał od jednego ze znakomitych adwokatów rady o ile może być zatrzymanym pierwiastkowy plan i organizm instytutu Oranżystów bez narażenia się na kary, które przeciw tajnym towarzystwom ustawami są wyznaczone. Na przedłożone zapytania odpowiedział prawnik, że towarzystwo Oranżystów bez naruszenia ustawy może się z zatrzymaniem swego dawnego nazwiska uorganizować i drugie towarzystwa jako gałązki jednego szczepu w sobie połączyć, równie jak i to, że prawidła i przepisy, na które wydział się zgodził, są zupełnie odpowiednie ustawom. Właśnie dla tego, że nowo-uorganizowane towarzystwo Oranżystów, podobnie jak towarzystwo Repealistów da się pogodzić z ustawą, przeto istnienie i działalność jego nabawi rząd niemałego kłopotu, gdyż mu trudno przyjdzie utrzymać w przyzwolonych korbach ten nowy związek, do czego i ten ważny fakt dodać należy, że sprawa Repealistów przyciąga do swych szeregów coraz więcej mężów mających wpływ i majątek i że stronnicy jej nie są już na lud wiejski ograniczeni.“

Gdy podług szczegółowych doniesień dzienników irlandzkich sądzono, że prawie cała Irlandya zachowana jest od zarazy ziemniaków, i że po większej części ubodzy jej mieszkańcy mają w tym roku obfity zbiór tego ziemiopłodu, zgadzają się od kilku dni doniesienia wszystkich irlandzkich dzienników miejscowych w tém, że zaraza ziemniaków zaczęła się tamże prawie wszędzie straszliwie szerzyć, i że ten ważny produkt, którym prawie całą zimę żyje największa część tamtejszej ludności, w tym roku nie dopisał. Organ irlandzkiego rządu *Dublin Evening-Packet* oznajmia, że smutny ten wypadek podług starannego rozpoznawania w każdej okolicy, nie podpada żadnej wątpliwości, i że smutny los czeka ubogich dzierzawców, włościan i robotników, aczkolwiek rząd, jak się można spodziewać, użyje wszelkich środków, aby nędza, wynikająca z powodu nieurodzaja ziemniaków, przynajmniej w istotny głód się nie zamieniła.

Irlandzkie koleje żelazne, na które w ostatnim posiedzeniu zezwolił parlament, mają w ogóle sześćset trzynaście mil długości i wymagają podług kosztorysów na założenie 7 milionów 465,000 funtów szterlingów.

Francyja.

Z Paryża d. 16. października. Dziennik *Constitutionnel* nie widzi w liście marszał-

ka Bugeaud nic do zganienia, jak tylko powstawanie na dzieńnikarstwo i wita tegoż marszałka w szeregach opozycji. Również ponawia to pismo podanie o nieporozumieniu między marszałkiem Soult a marszałkiem Bugeaud, tudzież o intrydze Guizota, by pierwszego z nich na bok usunąć i pozyskać dla siebie prezydentwo ministeryjum. Dziennik *National* aczkolwiek nie tak mocno występuje przeciw rządowi, jak powyższe pismo, mniema jednak, że, jeżeli rząd tylko jakkolwiek zna się na swojej powinności, tedy marszałkowi nie inaczej, jak dymisyjną odpowiedzieć powinien. Naczelnym dowódzcą wojska, który pisze, że bez przychylenia się do jego propozycji nie byłby powrócił do Algierji, i swoją opozycję, przeciwną systemowi ślepego rządu, nazywa zupełnie usprawiedliwioną przez ostatnie, smutne wypadki, jest zarówno niebezpiecznym i śmiesznym przykładem, który rząd jak najprędzej i najdokładniej usunąć powinien. Atoli rząd nie będzie miał tyle odwagi zganić mu ani jedno słowo w pomienionym liście, w którym jak wola izb tak i rozkazy bezpośredniego jego przełożonego są zhańbione, a nowe zwycięstwo podobne do zwycięstwa nad Isly, wyniesie go jeszcze nawet na posadę ministra wojny. Również i *Courrier français* utrzymuje, że pomieniony list jest haniebnym nadwergężeniem karności, ale jest także tego zdania, że ministeryjum pominie to zhańbienie milczeniem. *Journals des Debats* zawiera dziś także dodatkowy artykuł o liście Bugeauda. Ministeryjalny ten dziennik upatruje w nim »napad złego humoru«, który więcej robi hałasu niż nieszcześć. Uważa on go za poufną oświadczenie, które do ogłoszenia nie było przeznaczone, i całą winę przypisuje tylko pomienionemu prefektowi. Podług dziennika *Siècle* miał Bugeaud na telegraficzną depezę, która go do Paryża wezwwała tak odpowiedzieć: »Droga do Paryża, nie jest drogą do zwyciężenia Abd-el-Kadera; jadę do Algieru.«

Dziennik *Commerce* nadmienia, że w obec ostatnich wypadków w Algierji załedwie można uwierzyć, aby przezorny generał nie wiedział nic, co się na granicy dzieje. »Cóż to ma znaczyć,« zapytuje tenże dziennik, »że my o nowej potędze Abd-el-Kadera dopiero przez katastrofę zawiadomieni jesteśmy? Ten barbarzyńiec, którego na zawsze zniszczonym ogłaszano, mógł werbować żołnierzy, zgromadzać wojsko, zaopatrywać się zasobami, a rząd w Algierze nie wiedział o tém bynajmniej. Pan Bugeaud był tak źle zawiadomiony, iż

w tej samej chwili prosił o urlop do podróży, w której nowe wojska Emira gotowały się do wpadnięcia w nasze posiadłości. Bugeaud jest wielkim mężem na czas terażniejszy, domniemanym następcą marszałka Soult, przyszłym ministrem rejencji, środkowym punktem wszelkich intryg. Wszyscy starają się mu pochlebiać. Sądziłbyś, że widzisz przed sobą powracającego z Egiptu Bonapartego. Dzienniki rządowe i partyi Thiersa głoszą że on jest niezbędnie potrzebny. Ale to żądanie, które czują partyje dobijające się o panowanie, to żądanie mówię, zjednania sobie wsparcie żołnierza, który naszemu reprezentacyjnemu rządowi nie bardzo sprzyja, który przywykł szabłą rządzić, i nie bardzo się zastanawia nad wyborem środków, obudza w nas wielką obawę o przyszłość naszego konstytucyjnego rządu.«

Telegraficzna depeza z Marsylii donosi, że dnia 13, o siódmej godzinie wieczór odplynął marszałek Bugeaud na parowej fregacie *Fanama* do Algieru. — Przed odjazdem swoim napisał marszałek następujący list do redakcyi dziennika *Courrier de Marseille*: »Marsylja d. 11. października. Mości redaktorze! W dzienniku Wpana czytałem właśnie artykuł o liście, który napisałem do prefekta departamentu Dordogne, a który kilka marsylijskich dzienników powtórzyło. Wpan uznał bardzo trafnie życzliwą bystrością swego rozumu, że ten poufny list nie był przeznaczony do publicznego ogłoszenia. Miałeś w tej mierze zupełną słusność; ja dodaję, że takowy nie tylko nie powinien być być ogłoszonym, lecz nawet, że ten bezwzględny człowiek, który go wydrukować kazał, sfalszował znaczenie uwag, które do doniesień o nieprzyjemnych wypadkach w Algierji dołączone były. Przyjmij Wpan i t. d. Podpis. Marszałek, książę Isly.«

— Dnia 17. października. Już zdecydowano, że oprócz siły lądowej, która przeciw Arabom wystąpi w głębi północnej Afryki, krażyć będzie przed Tangerem i Mogadorem i w ogóle wzdłuż marokańskiego wybrzeża także eskadra morską. Książę Joinville będzie miał naczelne dowództwo nad tą eskadrą. Król rozporządził onegdaj w pałacu St. Cloud na posiedzeniu rady ministrów, aby w *Djemmagazauat* wzniesiono pomnik dla walecznych wojowników, którzy dnia 23. września tamże polegli. Na pomienionym grobowcu będą wyrte imiona poległych oficerów i żołnierzy.

Prefekt departamentu Dordogne został telegraficzną depezą wezwany, aby się wytłuma czył, z jakiego powodu podał do druku list,

który marszałek Bugeaud do niego napisał. Na to wezwanie odpowiedział prefekt podobnież telegraficzną drogą, że podanie do druku tego listu stało się bez jego wiedzy. Że skoro go ujrzał zamieszczonym w *Conservateur de la Dordogne*, kazał natychmiast забраć na poczcie wszystkie egzemplarze tegoż dziennika, wyjąwszy jeden, który posłał ministrowi spraw wewnętrznych do przejrzenia. Chętnie byłby dołączył kilka słów dla wytłumaczenia się z tej posyłki; atoli przed odejściem poczty pozostało mu tylko kilka minut, które niedozwołyły wytłumaczyć się. Gdy potem złożony ministeryjalnego biura otrzymał dziennik *Conservateur de la Dordogne*, sądził, że wszystkie numera są wydane i rozesłane. Dla tego posłał egzemplarz do *Journal des Debats*, i w ten to sposób dostał się pomieniony list do wiadomości publicznej.

Courrier de Marseille z dnia 11. b. m. donosi, że toskańskim parostatkim *Leopoldo Secondo*, który powyższego dnia tamże przybył, nadesłano wiadomość, iż wielki książę toskański zezwolił, aby emigrantów, którzy w skutek ostatnich rozruchów w państwie papieżkiem przeszli na jego ziemię, wzięto na osobny w tej mierze najety okręt, i do Marsylii zawieziono.

Belgija.

Przygotowuje się tu nowe, wielkie przedsięwzięcie, które jeszcze tylko ze strony rządu i izb potrzebuje pozwolenia, aby do skutku przyszło. To ostatnie nastąpi niezawodnie, gdyż nazbyt jasne są ogromne korzyści, które z tego przedsięwzięcia dla Belgii wypłyną. Prawda, że zastępcy Ostendy i Antwerpii przyłożą wszelkiego starania, aby temu przeszkodzić. Idzie tu o założenie nowego portu w Adinkerce, na południowym końcu belgijskiego wybrzeża w sąsiedztwie Dunkerki. Adinkerka jest dotychczas jeszcze mało znaczącą rybacką włością, atoli przez położenie i dobrą spławną wodę jest przydatną na najdoskonalszy port w Belgii; kotlina jej jest głębsza niż kotlina w Ostendzie, gdzie nie raz okręty podczas burzy muszą stać bardzo daleko od grobli, przez co dla podróżnych niebezpiecznym jest wsiadanie na okręt a dla kupców trudnym jest ładowanie. Położenie Adinkerki zapobiega temu, że ani transport towarów ani linija podróży nie zwróci się, jak się obawiano, do Dunkerki i na francuską ziemię (zwłaszcza że w ostatnim czasie zawiązało się w Dunkerke towarzystwo, którego ta ostatnia czynność jest zamiarem), gdyż Adinkerka leży właśnie na-

przeciw Dowerowi, a tak i podróż morską i całą liniję do stałego lądu skraca. Przedsiębiorcy, z których jeden jest Anglik a drugi Niemiec, mówią w wydanym programie zgodnie z prawdą, że przez zaprowadzenie tej komunikacji oszczędzimy między Dowerem, a Brukselą 10 *lieues* czyli 30 angielskich mil, unikniemy nieprzyjemności długiej morskiej podróży i w dziesięciu godzinach odbędziemy żeglugę między Brukselą a Londynem. Port i grobla będą miały tę dogodność, że okręty o 500 beczkach będą mogły tamże być ładowane. Potrzebny do tego przedsięwzięcia kapitał nie ma wynosić więcej jak 12 1/2 miliona franków czyli 500,000 funtów sztr. Jestto niezawodnie mała summa, zważywszy niezmiernie korzyści, jakie ztąd dla Belgii wypłyną. Nie wątpimy bynajmniej, że izby dadzą swe przyzwolenie, gdyż o pożytku tego przedsięwzięcia każdy jest przekonany.

NOWINY.

Zapowiedziana przez nas komedyja z francuzkiego pp. Bayard i de Vailly, przez p. Wincentego Thullie dla tutejszej sceny polskiej przerobiona, pod nazwą: *Niech jedzie na wieś*, sprawiła nam dnia 24. b. m. wieczór tak przyjemny, iż nie możemy jak tylko szczerze podziękować szanownemu tłumaczowi, którego gładkie oddanie oryginału, obznajmiło nas z tym utworem dramatycznym. I teraz dopiero widząc tę komedyję, tak przedstawioną, jak była dla nas zastosowana, pojmujemy jej głośne powodzenie po teatrach zagranicznych. Działanie tej komedyi zająć musi ogólnie, żywo bowiem i śmiało wskakuje w kwestyje przeważnie interesem socyjalnym. Nie jest to zapewne utwór zakrojony na większy rozmiar, czyli raczej kwestyja tu dotknięta jest za obszerna, za nadto daleko rozgałęzioną, by się mogła pomieścić w ciasne obręby jednego obrazku małego, który jeżeli się wolno tak wyrazić, wydał nam się jakby odłamek tego olbrzymiego zwierciadła obyczajowego, pod którego postacią pojawiają się twory dzisiejszej beletrystyki. Jest to jakby *Tartuffe* Moliera, odwzorowany z towarzyskiego życia naszego wieku, typ hypokryzy pod postacią *Konsyliarza Dubińskiego* (p. Zenopolskiego), który wywiera wpływ na domowe pożycie pana *Zygmunta Ulinowskiego* (p. Dawisona) i jego żony *Klementyny* (pani Aszpergerowej). Konsyliarz złączony jednością myśli i dążeń z matką Klementyny,

panią *Koscielicką* (p. *Kamińską*), staje się domowym tyranem: pod pozorem pokory i moralności, wciska się w najtajniejsze domy stosunki, kłóci małżeństwo, robi je nieszczęśliwem, biorąc w ciasne kluby złe rozumianych stowarzyszeń dobroczynnych, wszystkie ich uczucia i myśli. Powoduje zaś nim interes; chciałby majątek *Wandy*, siostry *Zygmunta* (p. *Zenopolskiej*) wytumanić wraz z jej ręką dla siostrzeńca swego. Żywy i roztrzepany *Zygmunt*, lubiący zabawy, tańce, a przedewszystkiem ową *polkę*, dzisiejszą chorobę Paryża, znudzony w domu pod różgą żony a osobliwie matki żony, wymyka się czasem. Gdy mu też matka każe jechać na wieś, by unikał złych przykładów, on wtenczas skrycie używa świata, umizga się do pani *Adamowej*, młodej wdowy (panny *Maryi Ceneckiej*), huła i tańczy. W tej sprzeczności dwojakiego zachowania się jest właściwa komika, przeprowadzona przez całą sztukę z wielką naturalnością. Pojawia się jego dawny przyjaciel i towarzysz młodości *Cezar Samsonowicz* (p. *Smochowski*), wojskowy dzielnej woli i zdrowego rozsądku; zrozumiałwszy położenie przyjaciela, bierze w opiekę biedną i znudzoną *Wandę*, która się kocha w *Władystawie Sielskim* (p. *Rejmers*). Wprowadzony do p. *Adamowej* przez *Zygmunta*, poznaje w niej dawną, zawsze drogą kochankę; to mu dodaje nowego bodźca, gdyż *Zygmunt* gra u niej rolę kawalera starającego się. Wchodzą do pani *Adamowej* matka i córka jako kwestarki; *Klementyna* przygotowana już przez *Cezara* dającego jej zbawienne przestrogi, gdy poznaje męża w stroju balowym, pierwsze popełnia kłamstwo niewinne, by wybaczyć męża od gniewu matki. Jest już na drodze poprawy. *Rocha* męża; bojąc się o miłość jego, przystaje pomалу na rady *Cezara*, zrzuca powoli tę narzuconą ciężkość obłudną, sprasza gości, ubiera się po raz pierwszy w suknię balową, i rozczula męża, który wsparty pomocą żony i przyjaciela wyłamuje się z pod ciężkiego jarzma; siostrę wydadaje za *Władystawę*; i na zakończenie, mimo gniewu i mdłości matki, rozpaczy *Konsyliarza*, któremu się posag *Wandy* wymyka, przy odgłosie muzyki, biegną ku wesołym zabawom stosownym do ich wieku i położenia. — Działanie jak mówiliśmy jest pełne prawdy i interesu, chociaż, że tak powiemy, schwytna jest idea głównej raczej komiczność, aniżeli jej całość. — Gra aktorów była w ogóle dobra; zdaje się, że treść rzeczy zajęła ich swoją żywą prawdą. Odnaczać się najwięcej pan *Da-*

wison, który rolę tak stosowną do swego talentu oddał z żywością niewymuszoną i lekkością naturalną. Pani *Aszpergerowa*, w roli trudnej oddała przechód z życia biernego do czynnego z prawdą; niemniej i panna *Maryja Cenecka* odegrała rolę roztrzepanej, pełnem życiem żyjącej wdowy, w ostatnich mianowicie scenach z naturalną swobodą. Pan *Zenopolski* zadowalał ciągle publiczność, a choć wpadał trochę w przesadę, nie psuło to bynajmniej złudzenia. Do powodzenia tej sztuki przyłożył się niemało p. *Smochowski*. Dodamy jeszcze w końcu, że przy tak wielkiem ubóstwie rzadko odnawianego repertoarza naszego, które nam się nieraz czuć daje, sztuka ta jest dobrą nabyciem; jakoż rokujemy jej długie i niepolite powodzenie na scenie naszej.

* * *

Przedstawienia magiczno - kuglarskie pana *Beckera*, jakkolwiek codziennie powtarzane, sprowadzają zawsze licznych gości; a nawet dnia 22. t. m. Jego *Królewiczowska Mość* najdostojniejszy nasz *Arcyksiąże* raczył je zaszczycić swoją obecnością, i oświadczył łaskawie swoje zadowolenie. Jakoż nie możemy jak tylko oddać sprawiedliwość zupełną panu *Beckerowi*, którego zręczność, szybkość w wykonywaniu, bogactwo aparatów, a mianowicie ta przyzwrotna skromność, daleka od wszelkiej przesady, ciarłatanom właściwej, która jest cechą prawdziwego wykształcenia, mistrzem w tej sztuce robią. Nie możemy też przemilczeć o *ćwiczeniach gimnastycznych i wyłamywaniach kłisznigowskich*, w których pan *Karol Mohnhaupt* odznacza się w sposób ledwie prawdopodobny. Nareszcie szczególnego wspomnienia warte są pokazywane przez p. *Beckera* *obrazy myliste*, które daleko za sobą zostawiają wszystko to, co w tym rodzaju widzieliśmy w stolicy naszej. Zdziwiają one nie tylko pięknnością swoją, ale więcej jeszcze doskonałym wykonaniem; powstają bowiem i tworzą się w sposób czarodziejski. Liczne odwidzanie jego przedstawień spowodowałoby zapewne pana *Beckera* do dłuższego zabawienia w stolicy naszej, gdyby mógł znaleźć inny lokal miasto starego teatru, wynajętego już dawniej przez p. p. *Pratte*, którzy przybyli właśnie z Sztokholmu z *automatami i teatrem marionetek*. Jeżeli zaś to, z żalem publiczności naszej, zamiłowanej w jego widowiskach, nie nastąpi, opuści on temi dniami stolicę naszą i uda się do *Warszawy*, gdzie mu rokujemy równie świetne jak u nas powodzenie.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Ze Lwowa, dnia 27. października. Cena zboża ciągle u nas wysoko się trzyma, a niektóre gatunki nawet poszły w górę: Za korzec pszenicy płać po 5 zr. 12 kr. do 5 zr. 36 kr., żyta 4 zr. do 4 zr. 12 kr., jęczmienia 3 zr. 24 kr. do 3 zr. 36 kr., hreczki 3 zr. 30 kr. do 3 zr. 36 kr. mon. konw. — Na wódkę nie ma żadnego odbytu i zdaje się, iż cena tego trunku się nie podniesie. Za garniec okowitej dostać można 29 do 30 kr. mon. kon., jednak o znaczniejszych kupnach nie słychać.

Cetnar chmielu stoi na 35 do 40 zr., lecz teraz jeszcze nie krzątają się za nim; potaż u z drzewa 7 zr. 30 kr., potażu ze słomy 6 zr. 30 kr. mon. konw.

Z Bochni, dnia 24. października. I w tutejszym obwodzie narzekają powszechnie na psucie się tych ziemniaków, z których kopaniem bardzo się pospieszono. Po długich słotach nastąpiły ku końcowi września wielkie upały, które niemal do połowy października się przeciągnęły; — w tej tedy porze, w której ziemniaki dojrzewać i mączystości nabierać zaczęły, należało je jeszcze w ziemi zostawić, zwłaszcza, że i tak późno były sadzone. Tymczasem nie zważano w wielu miejscach na to, i korzystając z pięknej pogody, wzięto się z całą siłą do kopania, gdy przeciwnie należało chłodniejszej pory czekać, i po wykopaniu na polu lub boisku ziemniaki przesuszyć, a potem dopiero chować. Te to niewczesne i niedojrzałe, z rozgrzaną ziemią nagle powykopywane, i wkopce lub do piwnic i lochów poskładane ziemniaki, podpadły zgniliznie tak dalece, że mało co da się z nich wybrać. — Inaczej ma się z późniejszymi w drugiej połowie tego miesiąca kopanymi ziemniakami; te tylko w środku i na spodzie kopca są zapleśniałe, i przy odłączeniu zdrowych od nadpsutych mała ilość tych ostatnich okazuje się.

Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: Korzec pszenicy 8 zr., żyta 6 zr. 24 kr., jęczmienia 4 zr. 24 kr., owsa 2 zr. 12 kr. mon. konw.

Za garniec 30-stopniowej okowitej na odstawa w Grudniu płać 26 do 28 kr. m. k.

Po nad Wisłą dla braku paszy wyprzedają

ponajwiększej części bydło, i tylko małą ilość na swoją potrzebę, będą mogli przez zimę trzymać.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 20. października. Na dzisiejszym targu mieliśmy nadspodziewanie wiele wołów, bo aż 1061. Atoli pokup nie szedł żwawo, gdyż z Wiednia nie było kupców, a do tego woły nie odznaczały się jakością. Z cenami trzymano się z początku, lecz później spuszczone z nich, a szczególnież też na parnikach. — Wiedeń zawsze jeszcze zaopatrywany jest z Węgier.

Na przyszły tydzień spodziewamy się do 900 wołów; besarabskie z kontumacyi także mają już być w drodze do nas, lecz zapewne dopiero w początku listopada będziemy je tutaj mieli.

Przypędzili na targ: 1) Mojżesz Allershand, z Żurawna, 71 wołów; 2) Herman Hatschek, z Żurawna, 61; 3) Leizer Fichmann, z Żurawna, 113; Hersz Spiller, z Młyniszca, 98; 5) Majer Allershand, z Wojniłowa, 101; 6) Tenże sam, z Sinoutz, 130; 7) Abr. Izak Kaufmann, z Sinoutz, 225. — Małemi partyjami 261. — Ogółem 1061.

Kupili:	szuk	Cena jedn. pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		
Stado Nr. 1. do Pragi . .	50	325	—	—	9
Stado Nr. 2. do Berna . .	40	282	—	—	8
Stado Nr. 3. małemi partyjami rozkupiono.					
Stado Nr. 4. poczęści małemi partyjami rozkupiono.					
Stado Nr. 5. do Pragi . .	60	335	—	—	9
Stado Nr. 6. detto	118	340	—	2	9
)do Czech	142	305	—	7 1/2	8 1/2
Stado N. 7.)do Ausse w Mo-) rawii	75	225	—	—	7 1/2
Małe partyje rozkupiono.					

Teatr polski.

Jutro: *Syn puszczy*, dramat w 5cin aktach, z niemieckiego Fr. Halma, wierszem przelożony przez Jana Aśnikowskiego, art. dram.

Doniesienie o Czytelni we Lwowie.

PIÉRWSZY DODATEK

do głównego katalogu

C Z Y T E L N I

EDWARDA WINIARZA WE LWOWIE,

zawierający książki w przeciągu roku 1845 do czytelni przybyłe, właśnie z pod prasy wyszedł, i szanownym Abonentóm na żądanie wydaje się darmo. Podaje się oraz do wiadomości szanownych czytelników, że

CZYTELNIA

przedtem na Dominikańskiej ulicy Nro. 139 do sa-
mémże księgarni przeniesioną została.

Przy téj sposobności, i gdy pora do czytania już nadeszła, można polecić szanownej publiczności ten ile możliwości obficie opatrzony zakład, i osobliwie na to zwrócić uwagę, że każdy wstępujący w abonament, może małym kosztem z wielkiej i dobranej biblijoteki do woli korzystać.

Warunki abonamentu są następujące:

1. Wstępując do abonamentu, składa się za powierzone sobie książki raz na zawsze **3 zr. w zakład**, które przy wystąpieniu z abonamentu zwrócone będą.
2. Cena abonamentu, która zawsze **naprzód** zapłacona być ma, jest **2 zr. mon. kcn. miesięcznie**.
3. Za to wolno każdemu abonującemu żądać **jednego dzieła**, i takowe według upodobania, choćby i codziennie za inne wymieniać. Jeśliby sobie kto **więcej dzieł** na raz życzył, **zakład i abonament** w stosunku musi być podwyższony.

4. **Dla czytelników na prowincyi**, lub dla tych, którzy na wieś wyjeżdżają, zaprowadzona jest ta dogodność, iż tymże więcej t. j. 5 do 10 dzieł (aż do 20 tomów) za złożeniem stosownego zakładu wydane będą, za co miesięcznie 5 zr. m. k. płaci się.
5. **Dopóki abonujący książki**, takową zatrzymuje, albo z jakiegokolwiek powodu jej nie oddaje, dopóty trwa czas i płaćnia jego abonamentu. Spodziewać się jednak po słusznosci czytelników, że żadna książka nad cztery tygodni zatrzymana nie będzie, by też i drudzy abonenci zaspokojeni być mogli.
6. **Płaćnie abonamentu**, jako też złożony zakład p. p. Abonentom w książęccze abonamentowej zanotowane będą, która oraz otrzymane i odesłane książki dokładnie wskazuje. Uprasza się więc, takową starannie zachować, i każdą razę przy wymienianiu książek przysłać. Książeczki abonamentowe, któreby zgubione zostały, wynagrodzone być nie mogą.
7. **Książki**, które albo wcale nieoddane, lub też powalane, podarte, na krawędzi kart uwagami zapisane, bez rycin lub jakimkolwiek sposobem uszkodzone i tak odniesione zostaną, nie będą przyjęte, i według ceny sklepowej za całe dzieło muszą być wynagrodzone, do którego to celu kaucya się składa.
8. Abonenci **własnym swym kosztem** książki odbierać i takowe na powrót odsyłać mają, co najdogodniej c. k. szybkozozem stać się może, gdyż od nowego uregulowania poczty, porto za książki znacznie **zniżone** zostało, tak n. p. porto za pakiet z 10—12 książkami (5—6 funt.) w odległości 15 mil tylko 20—24 kr. m. k. wynosi.
9. Uprasza się także, aby przy wymienianiu książek zawsze większą **ilość numerów** (najmniej 20—30) z katalogu (tytuł pominąwszy) **wypisać**, aby inne dzieło dać można, jeśliby żądane właśnie innemu było pożyczone, jak to często się wydarza.
10. **Dzieciom i uczniom** tak z publicznych jakoteż z prywatnych zakładów, bez szczególnego pozwolenia rodziców, opiekunów, nauczycieli lub przełożonych, **książek nie wydaje się.**

Katalog wszystkich w czytelni znajdujących się książek, kosztuje 20 kr. mon. konw.
